

Dato: 14.09.2011 Arkivkode: N-99.1 Bilag nr: Arkivsak ID: 11/20944 J.post ID: 11/144988
Saksbehandler: Odd Landsverk

HØRINGSUTTALELSE VEDR. NOU 2011:7 VELFERD OG MIGRASJON, DEN NORSKE MODELLENS FRAMTID

VIKTIGE PUNKTER I SAKEN:

Rådmannen viser til høring av NOU 2011:7 Velferd og migrasjon, den norske modellens framtid, med høringsfrist 15. september 2011. Utredningen er avgitt til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) av Velferds- og migrasjonsutvalget. Utvalget har analysert velferdsmodellens økonomiske bærekraft, og drøftet mulige tiltak og strategier innenfor innvandringspolitikk, arbeidslivs- og integreringspolitikk og generell velferdspolitik for å gjøre velferdsstaten og arbeidslivet mer robust til å takle inn- og utvandring.

Utredningen finnes i sin helhet på:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/nouer/2011/nou-2011-07.html?id=642496>

Kommunenes sentralforbund (KS) vil avgi høringsuttalelse og behandle en utarbeidet saksframstilling i Hovedstyret 01.09.11 (sak 11/38). Rådmannen slutter seg i all hovedsak til innholdet i denne saksframstillingen.

I tråd med KS' innstilling kan følgende punkter betraktes som sentrale høringsinnspill fra Bærum kommune:

- Kommunen støtter utvalget i at reformer og tiltak som sikrer en stor og produktiv arbeidsstyrke er et sentralt bidrag for å sikre velferdsstaten og videreutvikle den. En dreining fra passive inntektsoverføringer til en mer systematisk satsing på aktivisering i form av kvalifisering og tilpasset arbeid for å få flere (herunder innvandrere) inn i arbeidslivet vil bidra til en robust og bærekraftig utvikling.
- Det bør utvikles ordninger som bidrar til å dempe arbeidsgivers risiko i ansettelsesprosesser der produktiviteten til innvandret arbeidskraft inngår i vurderingen, samtidig som disse arbeidstakerne kan kvalifiseres til det ordinære arbeidslivet.
- Kommunen vurderer det som uheldig å utvide målgruppen for introduksjonsprogrammet til også å gjelde familiegjenforente med norske og nordiske stasborgere. Per i dag er introduksjonsordningen rettet mot ca. 15 % av alle gjenforente personer som flytter til Norge (familiegjenforeninger knyttet til flyktninger med oppholds-

tillatelse). Forslaget innebærer en stor utvidelse av målgruppen, eller ca. halvparten av alle årlige gjenforeninger som i 2010 utgjorde 11 500 personer. En slik utvidelse vil kreve stor ressursinnsats fra kommunens side til koordinering og tilrettelegging. Introduksjonsprogrammet er innført for at flyktninger som kommer til Norge, og deres familiegjenforente, skal få god kunnskap om norsk samfunns- og arbeidsliv. Dette er i stor grad personer uten familie og nettverk i Norge. Personer som gifter seg med norske og nordiske statsborgere har ikke tilsvarende behov for oppfølging. Bærum kommune foreslår derfor at disse personene heller bør følges opp av NAV etter fullført norskopplæring og eksempelvis få et tilbud gjennom Kvalifiseringsprogrammet. Individuelle behov, herunder behov for en utvidet norskopplæring, bør styre programinnholdet for familiegjenforente med norske/nordiske statsborgere.

- Forslaget om innføring av en permisjonsrett i introduksjonsordningen i forbindelse med overgang til ordinært arbeid er fornuftig og bør kunne innvilges for inntil ett år. Denne rettigheten bør utformes slik at den ikke medfører økt ressursinnsats og administrasjon fra kommunens side.
- Kommunen mener innføring av tilsynsordning, ny § 23 i introduksjonsloven og plikt for kommunene til å føre internkontroll, ny § 26, er tilstrekkelige virkemidler som kan bidra til å bedre kvaliteten på introduksjonsprogrammene.
- Utvalgets forslag om å videreføre ordningen med gratis kjernetid til yngre barn og til flere geografiske områder er godt, forutsatt at staten dekker kostnadene.
- Tilgjengelig forskning viser at kontantstøtten kan ha negativ påvirkning på særlig innvandrerkvinnens yrkes- og samfunnsdeltagelse, og at deres barn går glipp av den viktige arenaen for språkopplæring og inkludering som barnehagene er. En eventuell utfasing av kontantstøtten vil imidlertid skape et større behov for nye barnehageplasser, og øke rekrutteringsbehovet ytterligere i barnehagesektoren. Utvalget argumenterer også for at det er uheldig å opprettholde velferdsytelser som bidrar til å minske arbeidstilbudet. Videre heter det at: *”Familier som velger at bare en av de voksne skal ha betalt arbeid bør henvises til ordninger der behovet vurderes individuelt, som sosialhjelp, hvis de trenger offentlig støtte.”* Bærum kommune mener det derfor er viktig at de økonomiske konsekvenser for kommunene kostnadsberegnes og fullfinansieres gjennom økte frie inntekter, dersom kontantstøtten vedtas faset ut.
- Kommunen slutter seg til KS' forslag om å drøfte en videre utvikling av Kvalifiseringsprogrammet og en mer systematisk aktiviseringsinnsats for langtids sosialhjelpsmottakere mer inngående. En systematisk aktiviseringsinnsats bør innebære ”skreddersøm” av tiltak tilpasset den enkeltes behov. I de tilfeller der det for eksempel er åpenbart at behovet er mer norskundervisning for å lykkes i kvalifiseringsforløpet, bør dette tilbys, også i Kvalifiseringsprogrammet. Dersom dette arbeidet forutsetter tettere oppfølging og økt ressursinnsats fra kommunens side, bør dette kompenseres i kommunerammen.

Rådmannen vil for øvrig påpeke at Velferds- og migrasjonsutvalget har laget en grundig og interessant utredning om utfordringer og dilemmaer knyttet til den norske velferdsmodellen i en tid med økt inn- og utvandring.

Forslag til vedtak:

Rådmannens redegjørelse vedtas som Bærum kommunes høringsuttalelse til NOU 2011:7

Marit Langfeldt Ege

Gunvor Erdal

Vedlegg:

Høringsuttalelse vedr. NOU 2011:7 Velferd og migrasjon, den norske modellens framtid 1352512